

- i) का नाम अङ्कधारणा? कस्मिन् यज्ञे उपवेशनमन्त्रस्य प्रयोगो नास्ति?
- ii) सूत्रे द्वित्वयोगिनः एकाङ्गस्य उल्लेखे कः अङ्गः बोद्धव्यः? क्रियामात्रविधानेन कस्याभिधानम्?
- iii) ऋग्विनियोगबोधकं सूत्रं किम्? ऋग्विनियोगस्य उदाहरणम् उल्लेखनीयम्।
- iv) 'अधिके तृचं सर्वत्र' इत्यत्र तृच-शब्दस्य कोऽर्थः? सूत्रे सर्वत्र-शब्दस्य का उपयोगिता?
- v) कस्मिन् सूत्रे सूक्तविनियोगस्य निर्देशः उपलभ्यते? सूक्तविनियोगस्य उदाहरणं प्रदेयम्।

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 2nd Semester)

SANSKRIT**COURSE – XVIII / B****[Śrautasūtra]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. निम्नलिखितेषु त्रयाणाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागर्या लिप्या च लेखनीयम्। 8×3=24
- i) किं नाम श्रौतसूत्रम्? कस्य वेदस्य कस्यां शाखायाम् आश्वलायनश्रौतसूत्रस्य अन्तर्भावः? श्रौतसूत्रमिदमाधारीकृत्य स्वाभिमतं निर्णयताम्।
- ii) वेदाङ्गरूपेण श्रौतसूत्राणां प्रयोजनमाश्रित्य कश्चन प्रबन्धः विरचनीयः।
- iii) दर्शपूर्णमासयोः होतुः कथंकारं विहारप्रपदनं करणीयं तत् सम्यगालोचनीयम्।
- iv) "तस्य नित्याः प्राञ्चश्चेष्टाः"- इति सूत्रस्थिते अन्तिमे पदद्वये विषमलिङ्गप्रयोगहेतुत्वं विस्पष्टीक्रियताम्।
- v) आश्वलायनश्रौतसूत्रमनुसृत्य जपादीनां षण्णां मन्त्राणां लक्षणं तेषामुच्चारणप्रकारश्च आलोच्येताम्।
2. अधोलिखितेषु सूत्रत्रयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमाश्रित्य च व्याख्येयम्। 2×3=6

[Turn over